

§

KANCELARIA RADCY PRAWNEGO

Agnieszka Twardowska

Wrocław, 14 czerwca 2016 r.

radca prawny
Agnieszka Twardowska

Notatka prawna w przedmiocie pełnomocnictwa do podpisywania składanych w formie papierowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

1. Czynność faktyczna doręczenia deklaracji

W pierwszej kolejności wskazać należy, że **czynność faktyczna doręczenia deklaracji organowi** osobiście lub pocztą przez inną osobę niż podatnik opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi nie wymaga żadnego pełnomocnictwa. Nie ma więc jakichkolwiek przeszkód, aby deklarację sporządzoną i podpisaną przez właściwy podmiot (np. właściciela nieruchomości, członków zarządu wspólnoty) doręczyła osobiście lub wysłała pocztą inna osoba, nie posiadająca do tego umocowania.

2. Zakres pełnomocnictw do podpisywania deklaracji

Ze względu na daleko idący skutek prawny podpisania deklaracji (tj. określenie wysokości zobowiązania z tytułu podatku lub innej należności publicznoprawnej) **podpisywanie deklaracji za inną osobę** wymaga szczególnego pełnomocnictwa. O pełnomocnictwie tym wprost stanowi art. 80a i następne Ordynacji podatkowej. Skutkiem tego jest to, że z pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji wynikać musi w sposób nie budzący wątpliwości, że obejmuje ono upoważnienie do podpisywania deklaracji. Nie ma przy tym przeszkód, aby pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji udzielone było w dokumencie, w którym mocodawca jednocześnie upoważnia pełnomocnika do dokonywania w jego imieniu również innych czynności, o ile tylko w dokumencie takim wprost i wyraźnie wskazano, że obejmuje on również pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji.

Z drugiej strony samo w sobie pełnomocnictwo udzielone jedynie do podpisywania deklaracji **nie obejmuje innych czynności**, również w ewentualnym postępowaniu podatkowym lub w toku czynności sprawdzających. **Działanie pełnomocnika w szerszym zakresie aniżeli podpisywanie deklaracji** (np. przeglądanie akt, reprezentowanie w postępowaniu wymiarowym, w sprawie nadpłaty albo ulg lub w toku czynności sprawdzających) wymaga odrębnego umocowania udzielanego na zasadach ogólnych (art. 138a i następne Ordynacji podatkowej). Należy nadmienić, że techniczne aspekty udzielania i zgłaszania pełnomocnictwa do działania w sprawach podatkowych uległy z dniem 1 stycznia 2016 r. istotnym zmianom, a kolejne zmiany rozpoczną obowiązywanie od 1 lipca 2016 r.

Podsumowując, udzielenie pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji zwalnia jedynie z obowiązku podpisywania deklaracji. Oznacza to, że w stosunkach z organem podatkowym to podatnik niezmiennie odpowiada za rzetelne i terminowe składanie deklaracji. Pełnomocnik nie odpowiada więc np. za rzetelność danych wskazanych w deklaracji, ani nie uzyskuje tytułu do reprezentowania podatnika w postępowaniu podatkowym.

3. Sposób udzielenia pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji

Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji powinno wyraźnie określać:

- 1) **kto udziela pełnomocnictwa** wraz z określeniem adresu do doręczeń;
- 2) **komu pełnomocnictwo jest udzielane** (pełnomocnikiem może być **jedynie osoba fizyczna** mająca pełną zdolność do czynności prawnych; pełnomocnikiem **nie może być więc osoba prawna**);
- 3) **do czego pełnomocnictwo jest udzielane** (podpisywanie deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi wraz ze wskazaniem nieruchomości, której opłata dotyczy);
- 4) **podpis udzielającego pełnomocnictwa** (w tym zakresie wskazać należy, że zgodnie z art. 80a Ordynacji podatkowej, *jeżeli przepisy prawa podatkowego wymagają podpisania deklaracji przez więcej niż jedną osobę, pełnomocnictwo do podpisania tej deklaracji jest skuteczne, jeżeli udzieliły go wszystkie osoby*; inaczej rzecz ujmując: udzielić pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji może jedynie ta osoba lub osoby, która posiadają kompetencję do podpisania deklaracji, np. pełnomocnictwo do popisania deklaracji składanej przez wspólnotę musi podpisać ta osoba lub osoby, które mają tytuł do podpisania deklaracji w imieniu wspólnoty).

Dokument stwierdzający pełnomocnictwo winien być złożony organowi, do którego składa się deklarację, najpóźniej wraz ze złożeniem deklaracji. Zgodnie bowiem z art. 80a § 2 Ordynacji podatkowej **pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji składa się organowi podatkowemu właściwemu w sprawach podatku, którego dana deklaracja dotyczy.**

Na podstawie jednego pełnomocnictwa można podpisywać kolejne deklaracje dotyczące tej samej nieruchomości, chyba że z treści pełnomocnictwa wynika co innego.

Pełnomocnictwo do podpisywania deklaracji może być w każdym czasie odwołane. W takim przypadku organowi podatkowemu właściwemu w sprawach podatku, którego dana deklaracja dotyczy, złożyć należy zawiadomienie o odwołaniu tego pełnomocnictwa.

Nadmienić należy, że w art. 80 § 2b i 2c Ordynacji - dodanych z dniem 1 stycznia 2016 r. - ustanowiono uprawnienie do złożenia pełnomocnictwa (oraz zawiadomienia o jego odwołaniu) w formie dokumentu elektronicznego, przesądzając obowiązek złożenia takiego pełnomocnictwa i zawiadomienia ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych.

W następstwie nowelizacji Ordynacji podatkowej Minister Finansów rozporządzeniem z dnia 29 grudnia 2015 r. w sprawie wzorów pełnomocnictw do podpisywania deklaracji oraz wzorów zawiadomień o zmianie lub odwołaniu tych pełnomocnictw¹ określił wzory pełnomocnictw i zawiadomień o ich odwołaniu. W tym kontekście może pojawić się wątpliwość, czy istnieje obowiązek korzystania z ustanowionych wzorów. W naszej ocenie tak nie jest z następujących powodów.

¹ <http://dziennikustaw.gov.pl/du/2015/2337/1>

Należy podkreślić, że w zakresie pełnomocnictw do podpisywania deklaracji nie obowiązuje przepis analogiczny do pełnomocnictw procesowych (art. 138d § 3, art. 138e § 3), nakazujący wprost udzielanie i zgłaszanie pełnomocnictwa według wzoru określonego powołanym rozporządzeniem. Jakkolwiek w kwestiach dotyczących pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pełnomocnictwa w postępowaniu podatkowym (art. 80a § 4), to nie sposób w naszej ocenie przyjąć, aby do pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji stosować przepis odwołujący się wprost do innego rozporządzenia, aniżeli ustanawiające wzór pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji. Należy przyjąć, że jeśli intencją ustawodawcy byłoby nakazanie korzystania z ustalonego wzoru, sformułowałby wyraźny przepis. Tymczasem takiego przepisu nie ma, a przepisy art. 80a w wystarczający sposób regulują kwestie udzielania i składania pełnomocnictw. Uznać więc można, że nie ma potrzeby odpowiedniego stosowania w tym zakresie przepisów o pełnomocnictwie procesowym, a tylko w takim przypadku mogłoby to prowadzić do wniosku, że istnieje obowiązek korzystania z ustalonego wzoru.

Nadto upoważnienie do określenia wzorów pełnomocnictw do podpisywania deklaracji stanowi o tym, że wprowadzenie wzorów ma uprościć udzielanie pełnomocnictw i zwiększać pewność w zakresie działania pełnomocnika. Wzory te mają więc wspomagać działania podatników i organów podatkowych, jednakże nie wykluczają innych form udzielania pełnomocnictw.

Tym samym należy przyjąć, że korzystanie ze wzoru pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji jest dobrowolne. Analiza wzoru wskazuje, że może być on wykorzystywany do deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Niewątpliwie jednak zalecanie podatnikom korzystanie ze wzorów jest użytecznym narzędziem pozyskiwania pełnomocnictw spełniających ustawowe wymagania i zawierających wszystkie niezbędne organowi informacje.

Treść pełnomocnictwa do podpisywania deklaracji może być jednak skonstruowana w inny sposób, aniżeli wynikający z ustalonego wzoru. Poniżej zaprezentowana została struktura takiego pełnomocnictwa:

miejsowość, data

Dane mocodawcy

Pełnomocnictwo

do podpisywania deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Niniejszym udziela się/udzielam (dokładne dane identyfikacyjne pełnomocnika) pełnomocnictwa do podpisywania w moim imieniu/w imieniu deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, w tym korekt tychże deklaracji, w zakresie, w jakim dotyczą one nieruchomości ...

*Podpis/podpisy osoby/osób
mających kompetencję do udzielenia pełnomocnictwa*

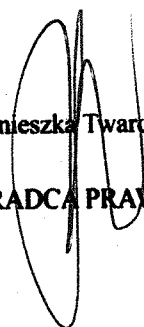
4. Opłata skarbową

Złożenie dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa, podlega opłacie skarbowej. Obowiązek ten podlega zwolnieniom na zasadach określonych w ustawie z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz.U. z 2015 r. poz. 783, 1358, 1607, 1649, 1844, 1893, z 2016 r. poz. 65, 195, 544 i 753). Obecnie wysokość opłaty **od złożenia dokumentu** stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa (nie zaś – jak powszechnie się to określa - od udzielenia pełnomocnictwa) wynosi 17 zł. Podkreślić należy więc, że obowiązek zapłaty opłaty skarbowej powstaje nie z chwilą udzielenia pełnomocnictwa, ale z chwilą złożenia w organie dokumentu potwierdzającego takie pełnomocnictwo. Zapłaty opłaty skarbowej dokonuje się w kasie właściwego organu podatkowego lub na jego rachunek. W przypadku Gminy Lubin organem tym jest Prezydent Lubina. Obowiązek zapłaty ciąży solidarnie na mocodawcy i pełnomocniku.

Złożenie takiego dokumentu jest zwolnione z opłaty np., jeżeli dotyczy podpisywania deklaracji podatkowych składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej, jeżeli pełnomocnictwo udzielane jest małżonkowi, wstępnemu, zstępnemu lub rodzeństwu oraz w innych przypadkach określonych ustawą o opłacie skarbowej.

Nieuiszczenie opłaty nie daje tytułu do odmowy honorowania nieopłaconej czynności, ale zobowiązuje organ do poinformowania właściwego organu podatkowego (Prezydenta Lubina) o nieuiszczeniu opłaty skarbowej. Oznacza to, że deklaracja o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi podpisana na podstawie nieopłaconego dokumentu pełnomocnictwa jest skuteczna, niemniej jednak organy, do których złożono dokument pełnomocnictwa, mają obowiązek przekazać organowi podatkowemu właściwemu w sprawie opłaty skarbowej zbiorczą informację o przypadkach nieuiszczenia należnej opłaty skarbowej od złożonych do nich dokumentów stwierdzających udzielenie pełnomocnictwa (art. 11 ust. 1 i 3 ustawy o opłacie skarbowej). Organ podatkowy właściwy w sprawach opłaty dojdzie będzie zaś zapłaty stosownej opłaty skarbowej.

Niniejsza notatka nie obejmuje deklaracji składanych za pomocą środków komunikacji elektronicznej oraz pełnomocnictw ogólnych i szczególnych regulowanych rozdziałem 3a Ordynacji podatkowej.

Agnieszka Twardowska
RADCA PRAWNY